

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Esszád pasa forradalma

Uj törvényszék fog ítélni a lázadó fölött

A volt hadügyminiszter által szított forrongás kezd némileg lecsendesedni, mert a fejedelem erélyes intézkedése igen jó benyomást tett nemcsak a külföld előtt, de Albániában is.

A legutóbbi eseményekről a következő táviratok számolnak be:

Esszád pasa lázadása.

A félhivatalos Magyar Távirati Iroda jelentő Durazzóból:

Mikor az utóbbi napok fölkelési mozgalma különböző csillapítási kísérletek ellenére mind fenyegetőbb alakot öltött és a fölkelők Durazzo ellen való vonulásával veszedelmes pontot látszott elérni, *Esszád* pasa, akinek bünrészessége és kétszínű játéka mind világosabb lett, minden előkészületet megtett, hogy az eshetőségek készen találják. Ebből az okból *hétfőn este nyolcvan főre emelte fel különben csak néhány emberből álló testőr ségét*. Ez a körülmény, valamint a sok ellene szóló bizonyíték, melyek az utóbbi eseményekben való bünrészességét kétségtelenné tették, *Vilmos* fejedelemet arra az erélyes elhatározásra bírták, hogy *Esszád pasát* lemozdítsa.

A fejedelem üzenetét, melynek a palotában megtartott hosszú éjszakai tanácskozás után *fejedelmi elhatározás* formáját adták, egy hollandi tiszt és a fejedelem egy másik küldöttje reggel három óraker vitte meg *Esszád* pasának. *Felszólították Esszád pasát, hogy a megerősített testőrgárdát távolítsa el és annak fegyvereit szolgáltatassa ki*. *Esszád* eleinte engedett a fejedelem parancsának és utasította embereit, hogy tegyék le a fegyvert. Amikor azonban a fegyverek elszállítására került volna a sor, *Esszád hirtelen azt parancsolta embereinek, hogy fegyvereiket vegyék újra magukhoz és készüljenek a védelemre*. E parancsnak engedelmessége, a testőrgárda valamennyi tagja azonnal visszavette a fegyvereket és röviddel azután *lövöldözni kezdett az utcán álló fegyveres nemzeti őrségre*.

A nacionalisták, akik előző este alakultak fegyveres nemzeti őrséggé és még az éj folyamán erős őrszolgálatot szerveztek az utcákon, *viszonozták a puskatűzelést*. Egy ember meghalt, több megsebesült. Az éj folyamán észrevétlenül elhelyezett ágyúüteggel is bombázást kezdtek ekkor *Esszád háza* ellen, mely meglehetősen megrongálódott. *Esszád* erre elfogadta a feltételeket, megparancsolta embereinek a fegyverletételt és *megadta magát*. *Esszád pasát és feleségét osztrák-magyar és olasz matröz-őrjáratok a fejedelem palotájába vitték*. *Esszád* tábornoki egyenruhát viselt. A palota előtt összegyűlt tömeg megérkezésekor ezt kiáltotta:

— *Le Esszád pasával!*

Később fegyveres nemzetőrök jártak énekelve a város utcáit és lassankint helyreállott a rend.

Esszád pasa elfogatása.

Róma, május 20. A Stefani-ügynökség jelentő Durazzóból: *Trifari* tengernagy mindjárt megérkezése után fogadta az osztrák-magyar és olasz állomáshajók parancsnokait, a kik jelentést tettek a helyzetről és tudatták, hogy *egy különítmény olasz és osztrák-magyar matrözt bocsátottak a fejedelem rendelkezésére, aki a segítséget családja biztonságáért kérte*. A parancsnok e tanácskozás közben hirtelen ágyulövéseket hallott és látta, hogy *a fejedelem palotájából a konvencionális jelekkel segélyt kérnek*. Erre azonnal parancsot adott, hogy marózkodat szállítsanak part-ra. *A fejedelem maga utasította Trifari tengernagyot, hogy Esszád pasát, aki a felkelés értelmi szerzőjének tekinthető, egy különítmény osztrák-magyar és olasz matrözzel egy olasz tiszt parancsnoksága alatt a tengerpartig vigye és azután a Szigetvár hajóra szállítsa*.

Száműzetés és haditörvényszék.

Bécs, május 20. Olyan személyiségtől, aki az albániai legújabb eseményekről pontosan értesül, a *Neue Freie Presse* a következő fölvilágosítást kapta: *Esszád pasa az albán fejedelem foglya és kizárólag a fejedelem van hivatva további sorsáról dönteni*. Amennyiben a fejedelem *Esszád* pasa száműzését határozná el, úgy kérdést fognak intézni *Esszád*hoz, hogy hol kíván megtelepedni s az osztrák-magyar hadihajó oda fogja vinni, ahova ő kívánja.

Frankfurt, május 20. A *Frankfurter Zeitung* jelentő Durazzóból: *Esszád pasa volt hadügyminisztert árulás és lázítás miatt fogják a törvényszék lé állítani*. A volt hadügyminiszter az utóbbi időben nagyon élénk összeköttetést tartott fenn Páris-sal, de különösen *Belgráddal*. *Esszád* pasa árulásának leleplezésére az adott alkalmat, hogy az általa szervezett önkéntes bandák nem az epiruszi lázadók, hanem a főváros ellen indultak.

Osztrák-magyar tengerészek Durrazóban.

Bécs, május 20. Olasz lapok tudósítása szerint körülbelül *ötszáz osztrák-magyar és olasz tengerész szállott partra Durrazóban*, a fejedelmi palota védelmére. Az osztrák-magyar és olasz katonaság gépfegyverekkel volt felszerelve és jelenleg úgy látszik, hogy *a fejedelem, valamint családja és az idegenek nincsenek veszélyben*. Hir szerint még ma *újabb osztrák-magyar csapatok érkeznek Durrazóba*. Egy brindizi távirat jelentése szerint *olasz hadihajók indultak el az albán kikötők felé*. *Esszád* pasán és nején kívül egész környezetét fogságba vetették. *Esszád* pasa bíróság előtt fog tetteiért felelni. Körülbelül tizennégy nappal ezelőtt értesítették már a fejedelemet, hogy *Esszád* pasa, aki akkor távol volt Durazzótól, *ellenséges terveket szőtt a fejedelem*

ellen. Ennek következtében állandóan ellenőriztették *Esszád* pasa lépéseit. *Esszád* pasát holland tisztek, akiket osztrák-magyar tengerészek kísérték, fogták el házában. *Esszád* pasa az elfogatást ellenállás nélkül fogadta és kijelentette, hogy a fejedelem iránt a leglojalisabb érzelmekkel viseltetik és semmiképpen sem szándékozott a fejedelem ellen föllépni.

Nemzetközi beavatkozás.

Róma, május 20. A kormány az albániai csapatkülönítmény parancsnokát utasította, hogy tegyen meg minden intézkedést a fejedelem, az uralkodócsalád és a diplomáciai testület biztonsága érdekében, még pedig az osztrák-magyar parancsnokkal egyetértőleg. Az utasítás úgy szól, hogy kerülni kell mindent, ami azt a látszatot kelthetné, hogy fegyveres beavatkozásról van szó, mert ha a fejedelemnek úgy hoznák magukkal, hogy intervencióra volna szükség, akkor annak *nemzetközi jellegűnek* kell lennie.

Hogy fedezték fel Esszád árulását.

Durazzo, május 20. *Esszád* pasa a hozzátartozó s hozzászító lázongókhöz levelet intézett, amelyben fölhívja őket, hogy *neki és ne a fejedelemnek engedelmeskedjenek*. Ezt a levelet *Esszád* pasa unokaöccse, akinek az kezébe jutott, átszolgáltatta a fejedelemnek. *Vilmos* fejedelem e levél után fogatta el *Esszád* pasát.

Ad-hoc törvényszék.

Durazzo, május 20. *Vilmos* fejedelem egy ad-hoc bizottságot alakított, amely az *Esszád* pasa ellen a vizsgálatot le fogja folytatni és ítélni fog felette.

A fejedelem erélyes intézkedése igen jó benyomást keltett Albániában.

Durazzo, május 20. A kormány tagjai ma megjelentek a fejedelemnél és szóbelileg följajánlották rendelkezésére az összkormány lemondását.

Esszád Khemal ellen.

Valona, május 20. *Khemal* bej néhány nap előtt levelet küldött a valonaiakhoz, hogy nemsokára visszatér Valonába Abbáziából, a hol most tartózkodik. Addig is figyelmezteti a valonaiakat, ragaszkodjanak a fejedelemhez és ne kövessék *Esszád* pasát. *Esszád* pasa erre rendeletet adott ki, hogy ha *Khemal* bej megérkezik, ne engedjék kiszállni a hajóból. Több száz aláírásu memorandummal fordultak erre a valonaiak *Vilmos* fejedelemhez, akiknek panaszkodtak *Esszád* pasa viselkedése ellen és kérték, hogy védje meg őket a hadügyminiszter erőszakoskodása ellen.

— **Mentelmi ügyek.** A képviselőház mentelmi bizottsága e hó 22-én, pénteken délelőtt tizenegy óraker a Ház II. számú termében ülést tart, amelyen Ivánka Imre, Ábrahám Dezső, Béla Henrik, Blahó Pál, Bartos János, Sztranyavszky Sándor és Almássy László országgyűlési képviselők mentelmi ügyeit tárgyalja. A bizottság ugyancsak pénteken délután négy óraker is tart ülést, melynek napirendjén Szepesházy Imre, Vargha Gábor, Vio Antal, Juriga Nándor és Lengyel Zoltán (két rendbeli) mentelmi ügyei szerepelnek.

Megszavazták a hadügyi költségvetést

A delegáció ülése

A delegáció plenáris ülése hosszas vita után letárgyalta és megszavazta a hadügyi majd a tengerészeti költségvetést.

Az ülés lefolyásáról fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

A hadügyi költségvetés.

Zichy Ágost gróf elnök délelőtt 10 órakor nyitotta meg a teljes ülést.

Andrássy Gyula gróf az első szónok, aki röviden szól a napirenden lévő hadügyi költségvetéshez. A mai viszonyok között létfontosságú, hogy a közel jövőben erősek legyünk. A szomszédságban oly katonai erők fejlődtek, amelyek könnyebben határozzák magukat háborúra. A béke a legkevésbé biztos ezen a helyen. A tengerészetre kevesebb súlyt fektetett eddig, de álláspontja módosult. A keleti és Balkán-államok, élükön Görögországgal flottát fejlesztenek. Előbb-utóbb Románia is flottát szervez. A balkáni államok csak azzal lesznek szövetségesek, akiknek erős flottája lesz. Kívánatosnak tartja Erdély központi megerősítését. Ez egy orosz háború esetén is igen hasznos lenne. A tisztí fizetés kérdése ügyében Rakovszky Istvánál egy véleményen van. Ha a felelős kormány kimutatja, hogy ezt a terhet elbírjuk, hozzájárul. Reátér a miniszterelnök lovagias ügyére, elítéli Tisza Istvánnak ebben az ügyben adott válaszát. Lehetetlen megkövetelni, hogy valaki alá vesse magát a katonai becsületbíróknak, amelyhez semmi köze. Abba, hogy mi jogos a képviselőtől, legkevésbé beleszólása van a katonaságnak. A miniszterelnök elismerte, hogy a politika és a katonaság ügyei egybevegyülnek. Nos hát ebben az esetben még kevesebb joga van egyedül a katonaságnak határozni. Bűn volt, hogy az aktív hadsereget bevitték a Házba, de ne tetézzük azt azzal, hogy a katonaságot a polgári becsület területére is beengedjék. Hogy jön ahhoz négy generális, hogy politikai ellentéteket ébresszen. Kéri a hadvezetőséget, tegye megfontolás tárgyává a dolgot, amely nagy veszedelmeket rejt magában.

Apponyi a kölcsönökről.

Apponyi Albert gróf hibáztatja, hogy a kormány az államszükségleteket kölcsönökből fedezi és kifogásolja a katonai célokra fordított milliókat.

Teleszky János pénzügyminiszter azt feleli, hogy Apponyi nem számol a tényleg elfektuált beruházásokkal. A múlt évi rendkívüli kiadások szükségességét senki sem vonhatja kétségbe. Maga is szomoruan látja a gazdasági depressziót és most is azt hangoztatja, hogy a hadügyi kiadások fokozásánál a legnagyobb óvatossággal kell eljárni.

Miklós Ödön felszólalása után

Elnök a vitát bezárja.

Tamássy Árpád altábornagy a hadügyminiszter képviselőjében válaszol a felszólalásokra.

Tisza válasza Andrássynak.

Tisza István gróf miniszterelnök válaszul Andrássy felszólalására. Andrássy téved, amikor azt mondja, hogy a katonai becsületbíró, ha véletlenül olyan egyén ügyében ítélkezik, aki egyúttal miniszterelnök is, annak az állását tekintetbe veszi és ezen az alapon a katonaság beavatkozik a mi polgári életünkbe. Nem az a kérdés, hogy kiről van szó, hanem az, hogy mit tegyen a lovagias ember és ez nem politikai, hanem emberi kérdés. Ennek megítélésére illetékesnek tartja a katonai zsűrit még akkor is, ha véletlenül tábornokok a tagjai. Andrássy szerint surlódások vannak a hadsereg és a polgári társadalom tagjai között. Csak bizonyos pontig áll ugyanis ez a hadsereg intézményére nézve, mert nem szabad szem elől tévesz-

teni, amit ő is, mint őszinte ember tisztán lát, hogy a nemzeti hadsereg nagyobb helyet foglal el az állampolgárok szívében, mint a nemzeti hadsereg. Ellenben konstatálni kívánja, hogy Magyarországon a polgári társadalom és a katonaság között olyan kordialis a viszony, mint nagyon kevés helyen mást látunk.

Hadik János gróf: Éppen azért ne zárja meg!

Tisza István gróf miniszterelnök: Köszönöm a kádenciát. Különös súlyt helyez minden kérdésben a teljes világosságra és épp azért kénytelen reflektálni a hadügyi vezetőség részéről elhangzott azon nyilatkozatokra, melyek a tisztikar fizetésének emelését szükségesnek, általánosan elismert sürgősségűnek mondják. Tiltakozik az ellen, hogy a hadügyi vezetőségnek ezen nyilatkozatából olyan következtetések vonassanak le, amelyek nem teljesíthető reményekre adhatnak okot. E pillanatban nem tartja a kérdést olyannak, hogy megvalósítható volna.

Andrássy Gyula gróf kijelenti, hogy igenis a hadsereg és a polgárság között nincs meg a kellő összhang.

A költségvetést megszavazzák.

Hegedüs Lóránt előadó zárószavai után általánosságban megszavazták a hadügyi költségvetést.

A tengerészeti költségvetés.

Elnök az ülést fél öt órakor újból megnyitja.

Molnár Viktor ismerteti a tengerészeti költségvetést, amelyet ugy általánosságban, mint részleteiben elfogadták.

Az ülés fél hat órakor ért véget.

Oláh Imre meghalt

Debrecen város társadalmának ismert és kedvelt alakja költözött el ma az élők sorából: Oláh Imre anyakönyvezető hosszas betegeskedés után ma délelőtt meghalt.

Oláh Imre tizenöt év óta állott a Debrecen városi m. kir. állami anyakönyvi hivatal élén és mindenkor a legnagyobb rendben, pontossággal tett eleget hivatalos kötelességének s mintaszerűen vezette az anyakönyvi hivatalt.

Az elhunyt tisztviselő ismert, régi debreceni családnak volt tagja. Atyja Oláh Károly gazdag debreceni ügyvéd volt, aki a politikai életben vitt sokáig vezető szerepet. Sokáig volt egyik legteljesebb harcosa a debreceni függetlenségi pártnak. Sokat áldozott az egykori „Debrecen” című lapra, amelynek hosszabb ideig tulajdonosa és szerkesztője volt.

Az ő legidősebb fia volt a most elhunyt Oláh Imre, aki mielőtt a debreceni m. kir. állami anyakönyvi hivatal élére került volna Hajdu vármegye szolgálatában állott, mint községi jegyző.

Testvérei közül legidősebb öccse Oláh Károly Debrecen város volt kulturtanácsnok már meghalt. Két öccse gyászolja halálát Oláh Miklós dr. kir. ítélőtáblai bíró és Oláh Gyula városi hivatalnok.

Oláh Imre, aki most ötvenhat éves volt, egy év óta betegeskedett. Súlyos baja annyira elhatalmasodott, hogy a betegség teljesen megtörte és külsőleg is annyira megviselte, hogy barátai és ismerősei megdöbbentve látták a különben életerős ember testi összeomlását.

Halála széles körben keltett igaz és mély részvétet, mert mindenki, aki csak egyszer is érintkezett vele, megszerette őt kedves módoráért, rokonszenves magatartásáért.

Kossuth Ferenc utolsó percei

A nagybeteg halálvivódása

A tegnapi éjszaka.

Kossuth Ferenc állapota éjféltájban katasztrórává fordult. Már a tegnapi est folyamán is rendkívül heves fájdalmakról panaszkodott, szivgyengeség fogta el, táplálékot egyáltalában nem vett magához, az orvosok azonban azt hitték, hogy a nagybeteg erős szervezete e hirtelen erőbeli hanyatlást is legyőzi. Éjfélkor Kossuth Ferenc már annyira rosszul lett, hogy a betegágy körül összegyűlt a család: Kossuth felesége, Kossuth Lajos Tivadar, dr. Palla Sándor titkár, Bercsi Zsuzsanna a Herzel-szanzatórium ápolónője, aki szombat óta állandóan Kossuth mellett van, mert a család teljesen kimerült már a beteg ápolásában és a három hét óta tartó virrasztásban.

Kossuth Ferencet nagy fájdalmak gyötörték. Felesége alig volt képes megnyugtanni. Kossuth senkihez sem szólt egy szót sem, csak időközönként kért friss vizet, szervezete azonban alig tudott egy kortyot befogadni. Percről-percre rosszabbodott Kossuth Ferenc állapota, mire éjféltájban félhárom órakor elküldötték báró dr. Müller Kálmán professzorért, aki nagyfokú szivgyöngeséget és lélegzési zavarokat állapított meg. Kossuthot erős köhögési roham fogta el, a tanár által rendelt csillapító szerek azonban nem tették meg hatásukat.

Alig hagyta el báró Müller a Gresham-palotát, Kossuth *tájdalmi megújultak*, állapota még az előbbinél is rosszabbra fordult, mire hajnali négy órakor ismét elküldötték Müller Kálmánért, aki most már csüggedten konstatálta, hogy *a katasztrófa már csak órák kérdése*.

Reggel félöt órakor Kossuth Ferenc hőmérséke 38,3 volt, míg érverése száznolcat vert. A szivgyöngeség is fokozódott, Kossuth teljes lethargiában feküdt ágyában, egy szó sem hagyta el ajkát, a beteg arcvonásain azonban meglátszott, mily nagy kínokat szenved át. Müller tanár reggel hat órakor hagyta el Kossuth lakását.

Kevéssel távozása után Kossuth Ferenc kissé megnyugodott, fájdalmi pár percre csillapodtak, környezetéhez azonban nem szólt egy szót sem. Az öntudat az éj folyamán és a reggeli órákban teljesen tiszta volt. A szivgyöngeséghez, ami a tüdőpangás fejlődésének katasztrófális hatású jelensége, mesterséges táplálkozást sem lehet alkalmazni. Kedd délután óta, amikor Kossuth mesterséges uton háromnegyed liter tejet vett fel, semmi tápláló anyagot nem kapott.

Kossuth Ferenc elgyengülve, letargikusan feküdt az ágyában és csupán csak akkor szólalt meg, hogyha helyzetét változtatni akarta, vagy vizre volt szüksége. Táplálékot az erős köhögési inger folytán jóformán semmit nem tudott magához venni. A beteg nagyon panaszkodott fájdalmairól és környezete teljes csüggedéssel állta körül az ágyát. Reggel nyolc órakor a hőmérséklet 37,8, az érverés pedig 114 volt.

A mai nap.

Müller Kálmán báró, aki az éjszaka háromszor is ott volt Kossuth betegágyánál, ma délelőtt kilenc órakor ismét megjelent, körülbelül három óra hosszat tartózkodott a

beteg mellett a kommlinikét ad

— Éjjel sz...
116, ezzel leg...
bántotta, ál...
báró.

A beteg c...
szunnyadt, az...
hagyta sokáig

A délelőtt...
állapotában. I...
Az elsőtített...
család összegy...
hallatszottak K

— Jaj, jaj...
birom tovább,

Időnként...
gyelmes asz...
mennyire erő...
a másik szob...
rása kihallats...
számra változ...

Délelőtt t...
mérséklete, ér

Negyed...
egy korty ká...
el. A mesters...
sem kísérelt...
gyed liter tej...
következtében...
borzasztó fáj...
vált ki.

A hal

A szerelm... gyilkos le

Ma délbe...
lentést a deb...

Püspökl...
16 éves Vigh...
talember tün...
legény levele...
kának s tud...
miatt szakít

Tegnap...
leány, akít...
nak elhatáro...
belevette m...
ba. Szülei ké...
hogy azonban...
Ma hajnalban...
Az udvaron...
dőt, amelyet...
ve, lenéztek...
meküket, aki...
felszínre hoz...
telenül megá...
mi bánata m...
figyesség a...
temetési eng

Hajduná...

az életének...
István 81 év...
tette szemé...
gyógyíthatat...
panaszkodot...
védés az öng...
próbálták s...
Tegnap este...
rék. Éjféltá...
revétlenül k...
rához vezet...
a padhoz tá...
Hurkot vete...
te a létra fe...
a létrára. A...
totta a kezé...
Feleség...
sét. Rövid k...

K-

beteg mellett és távozásakor a következő kommunikát adta ki:

— *Éjjel szív működése gyengült, érverése 116, ezzel légzése nehezbült, köhögési inger bántotta, állapota súlyosbodott.* Müller báró.

A beteg délelőtt néhány pillanatra elszunnyadt, azonban a köhögési ingere nem hagyta sokáig nyugodni.

A délelőtt alig hozott változást Kossuth állapotában. Leirhatatlan fájdalmai voltak. Az elsötétített hálószobából, ahol az egész család összegyűlt, a harmadik szobába is áthallatszottak Kossuth fájdalmas szavai:

— *Jaj, jaj, segítsen, ne hagyjanak, nem bírom tovább, Pallay jöjjön, segítsen!*

Időnként egy-két pillanatra kijött a kegyelmes asszony, hogy ne lássa a beteg, mennyire erőt vett rajta is a kétségbeesés és a másik szobában sirdogált. Fájdalmas sirása kihallatszott az előszobába is, ahol százszámra változtak az újságírók és érdeklődők.

Délelőtt tíz órakor 38.2 fok volt a hőmérséklete, érverése pedig 108 volt.

Negyed 12-kor megkínálták a beteget egy korty kávéval, de szervezete nem bírta el. A mesterséges táplálást tegnap óta meg sem kísérelték. A tegnap kapott háromnegyed liter tejet sem bírta a köhögési inger következtében magánál tartani. A köhögés borzasztó fájdalmakat okozott, a nyálka nem vált ki.

A halál önkéntesei

A szerelmes leány bánata — Öngyilkos lett egy 81 éves aggastyán

Ma délben két öngyilkosságról tettek jelentést a debreceni királyi ügyészségnek.

Püspökladányban két legény udvarolt a 16 éves Vigh Etelkának, aki az idősebbik fiatalabbnak tűntette ki bizalmával. A mellőzött legény levelet írt rivális nevében Vigh Etelkának s tudára adta, hogy a sok pletyka miatt szakít vele.

Tegnap délután kapta kézhez a levelet a leány, akit módfelett elkésztett udvarlójának elhatározása. Este kiosont a lakásból s **belevetette magát az udvaron levő nyitott kutba.** Szülei később keresésére indultak, mint-hogy azonban nem találták meg, lefeküdtek. Ma hajnalban újra keresni kezdték a leányt. Az udvaron, a kut közelében meglelték a kerdőt, amelyet Vigh Etelka viselt. Rosszat sejtve, lenéztek a kut mélyébe s ott látták gyermeküket, akinek már csak holttestét tudták felszínre hozni. A községi előljáróság kúdtelenül megállapította, hogy a leány **szerelmi bánata miatt** követte el tettét. A debreceni ügyészség a jelentés vétele után megadta a temetési engedélyt.

Hajdunánáson rémes módon vetett véget az életének egy világtalan ember. — **Fehér István** 81 éves gazda évekkal ezelőtt elvesztette szemévilágát. Vakságához hozzájárult gyógyithatatlan betegsége s e miatt gyakran panaszkodott családjának, hogy a sok szenvedés az öngyilkosságra kergeti. Vigasztalni próbálták s Fehér látszólag megnyugodott. — Tegnap este kilenc órakor lefeküdtek Fehérék. Éjjel tájban az aggastyán felkelt s észrevétlenül kibotorkált az udvarra. A kamarához vezető uton talált egy kötelet s azzal a padhoz támasztott létrához támolygott. — Hurkot vetett a nyakába s a kötelet átvette a létra felső fokán, azután felhuzta magát a létrára. A kötél szabad végét addig szorította a kezében, míg a hurok megfojtotta.

Pelesége reggel vette észre férje eltűnését. Rövid keresés után ráakadt a földön fe-

vő halott urára. Az öngyilkosságot jelentették a hajdunánási rendőrségnek, amely viszont a debreceni kir. ügyészséggel közölte Fehér István halálát. Minthogy bűncselekmény nem forog fenn, az ügyészség kiadta a temetési engedélyt.

Egy magyar főúr titokzatos kalandja Ausztráliában

Vojnich Oszkár báró öngyilkos lett?

Különös és részleteiben titokzatos ügy foglalkoztatja tegnap óta a budapesti rendőrséget. Arról van szó, hogy Port Saidban tartóztatták báró Vojnich Oszkár, báró Vojnich Sándornak, a Nemzeti Munkapárt alelnökének testvérbátyját, akit azzal gyanúsítottak, hogy a kikötő-városban kémkedett. Egy másik távirat már arról adott hírt, hogy a fogságban Vojnich báró öngyilkossági kísérletet követett el és súlyos sebeket ejtett magán.

Tegnap este az Országos Kaszinóhoz távirat érkezett Vojnich bárótól, amelyben azt jelenti, hogy kémkedés gyanuja alatt tartóztatták és kéri a kaszinót, hogy indíttasson diplomáciai eljárást. A kaszinóban nagy meglepetést keltett a dolog, azonnal fölkeresték Boda Dezső főkapitányt, aki ma reggel ugyancsak táviratot kapott Port-Saidból, amelyben arról értesítik, hogy a fogságban báró Vojnich öngyilkossági kísérletet követett el és súlyos sérüléseket szenvedett.

Ma délelőtt Boda Dezső megjelent a képviselőházban, ahol hosszasan tanácskozott Vojnich Sándor báróval és Tisza István gróf miniszterelnökkel. Sajátságosnak tartják, hogy Vojnich Oszkár a kaszinóhoz fordult, hogy családját nem kapott értesítést és komplikálja az ügyet az is, hogy a külföldön már évek óta garázdálkodik egy szélhámos Vojnich Oszkár neve alatt. Viszont Vojnich báró most uton van és valóban ma kellett megérkeznie Port-Saidba.

A rendőrség azonnal táviratozott a port-saidi konzulátushoz, hogy világosságot derítsen a különös ügyben.

Vojnich István báró, Vojnich Oszkár rokona, egy újságíró előtt ezeket mondta:

A fejbőr

rendszeres és helyes tisztítása

A haj egészségben és épségben tartásának kétségte-
lenül a legjobb, legtermészetesebb módja. Ha a fej-
mosáshoz a Pixavon nevű kátránykészítményt hasz-
náljuk, akkor a tisztítóhatás mellett még a kátrány
ősidők óta ismeretes hajnövesztő hatását is érvényre
juttatjuk. A kátrányos hajmosások bizonyára már
régóta közkeletűségnek örvendenének, ha a kö-
zönséges kátránynak — amely ezideig szilárd és fo-
lyékony kátrányszappanok alakjában került forgá-
lomba — nem volna két kellemetlen mellékhatása:
u. m. az izgató hatás és a sokaknak elviselhetet-

lennek látszó átható
szag. Mindkettő a kö-
zönséges nyerskát-
rány tulajdonsága, a
melyeket a Pixavon-
ból szabadalmazott
nemesítő eljárás segé-
lyével kivonatik, úgy
hogy a Pixavon kon-
centrált tiszta kát-
rányhatást fejt ki s
ennek köszönhető a
meglepő siker. Hatá-
rozottan kiemelendő,
hogy a Pixavon az
egyetlen szagtalan és
szintelen kátrány-
szappan, amely a hi-
vatalos fenyőfakát-
rányból készül, tehát
a gyógyszeratanban
egyedül elismert kát-
rányból. Jelenleg a Pixavonon kívül nincs egyet-
len kátrányszappan sem, amely egyesítene magá-
ban a kátrány összes előnyeit a nyerskátrány kel-
lemetlen izgató hatása és szaga nélkül. Egy üveg
Pixavon hónapokig elég s ára 2 kor. 50 fill. Kap-
ható minden gyógyszerárban, drogériában és illat-
szerüzletben. Pixavon hajmosást minden jobb férfi
és női fodrász elvállal.

— Közvetlen értesülést nem kaptam az öngyilkossági kísérletről, de úgy tudom, hogy tegnap este az Országos Kaszinóba sürgöny érkezett, amelyet Vojnich Oszkár intézett a Kaszinóhoz. A sürgönyben diplomáciai beavatkozást kér és elmondja, hogy őt Port-Saidban, mint kémét tartóztatták.

— Másik értesülésem szerint a főkapitánysághoz is érkezett egy sürgöny, amelyben röviden jelenti, hogy Vojnich Oszkár meglötte magát, de még életben van.

— Én úgy értelmezem az öngyilkosságot, hogy a rendkívüli érzékeny lelkű embert bántotta az, hogy mint kémét gyanuba vették és letartóztatták. Nincs kizárva azonban az sem, hogy nem Vojnich Oszkár tartóztatták le és nem róla jött a sürgöny, hanem valami szélhámostól. Mert Oszkár többször beszélt nekem, hogy több ízben kellemetlensége volt egy szélhámos miatt, aki Vojnich Oszkárnak adta ki magát.

Báró Vojnich Oszkár mint utazó szerzett magának jó nevet. Legutóbb négy hónappal ezelőtt járt Budapesten. Ekkor ismét tengerentuli utra indult és körülbelül egy héttel ezelőtt érkezett Port-Saidba.

A jókedvű csizmadia

A székelyhídi vonat veszedelme

Az ez év február huszadikán Nagyváradról Székelyhid felé utazott embereknek tan sejtelmük sem volt arról, hogy milyen veszélyben forgott az életük. Pedig csak percek kérdése volt, hogy közvetlen Székelyhid vasuti állomás előtt, az esti személyvonat bele nem rohant néhány teherkocsiba, amelyek az állomás tolató vágányán állottak.

Az utasok életveszedelmét az okozta, hogy ezen a napon — vásár volt Székelyhídon, ahol összetalálkoztak egymással **Illyés József** székelyhídi és **Törő Mihály** bihardiószegi csizmadia. Mind a ketten jó vásárt csaptak és már a kora délutáni órákban bevették magukat egy csapszékbe, ahol addig poharaztak, addig koccintgattak, míg estefelé mindketten alaposan berugtak. Mikor aztán, megfelelő szentjánosáldások után bucsura került végre a sor, Törő Mihály a szekere után nézett, Illyés József meg hazafelé bandukolt.

Szerencsétlenségére a vasuti sineken keresztül vitt az utja és amikor a vágányok között botorkált, áldatlan ötlete támadt. A kijáratú váltók lámpája vörös fényvel tüzött a szemébe a részeg embernek, aki a berugottak ködös észjárásával, valami személyeskedést, valami kötekedéssel olvashatott ki a váltólámpák izzóan vörös tekintetéből.

Furcsa virtuskodási kedv támadt a csizmadiaiban. Megragadta az egyik váltó fogantyúját és **megfordította**, aztán nekiment a másiknak és azon is fordított egyet, úgy, hogy mind a két váltó most már szelíd, méla, fehér fényvel pisláskolt a csizmadiaira.

Csak percek kérdése volt, hogy berobogjon a nagyváradai személyvonat s így rendes ellenőrző utját folytatta **Széles János** váltóór, aki már messziről látta, hogy valaki a vágányok között botorkált. Futva sietett a váltókhoz és megdöbbenve vette észre, hogy az 5. és 6. számú váltók úgy vannak állítva, hogy ha befut a személyvonat, egyenesen **belerohan a tolatási vágányon veszteglő teherkocsikba.** Hirtelen elhárította a fenyegető veszedelmet és a még mindig a vágányok között járó Illyés József után szaladt, aki azonban elmenekült üldözője elől.

Balla József állomásfőnök jelentést tett a dologról a csendőrségnek, amely megindította a nyomozást. Csakhamar kézrekerítette a csizmadiait, akit tegnap vont felelősségre a nagyváradai királyi törvényszék, amely Illyés Józsefet közveszélyes cselekmény kísérlete miatt **két havi fogházra** ítélte. Az ítélet jogerős.

KÉZIMUNKA ÉS ELŐNYOMDA ÁRUHÁZ. **Megérkeztek a legújabb :: kézimunkák a legolcsóbb árban. ::**
Krausz Gyula **DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCA 3. SZÁM.** **TELEFON 288. SZÁM**

Írás-olvasás vizsga Debreczenben

Az első nap eseményei

Uj idők fuvallatát éreztük ma, mikor az írás és olvasás vizsgájára jelentkező mintegy kétezer munkás és iparos előtt megnyiták a vizsgázó helyiségek ajtóit. Azok az emberek vonulnak fel ma és a következő napokon, akiket a szegénység és más szerencsétlen körülmény megfosztott attól, hogy legalább az elemi iskola osztályait végigjárják. A tudás szomja azonban pótolta azt, amit a szegénység s az étellel korán megkezdett harc elmulasztott és a meglett emberek megtanulták az írás és olvasás mesterségét akkor, amikor az élet küzdelmes útján egy pillanatra megállhattak pihenni. Lehetetlen meghatottság nélkül végignézni ezeket a vizsgákat, ezeket a meglett embereket, amint a gondolatokat papírosra vetik s a súlyos mondatokat betűzik az elemi iskolai könyvekből.

Ma reggel nyolc órakor kezdődött a vizsga hét bizottság előtt. Több, mint kétezer a jelentkezettek száma s egy-egy vizsganapra minden bizottság elé 90—100 jelentkezőt utaltak.

Az első vizsgázók.

Az első számú bizottság a városháza könyvtárszobájában működött. Itt Szabó Kálmán főjegyző elnökölt, a vizsgázóknak Kuthi Zsigmond igazgató diktálja az írni való mondatokat. Ötös turnusokban illeik le a zöld asztalhoz. Mindegyik szép iv papíros, tollat és tintát kap maga elé. Az első öt vizsgázó névsora ez:

Sebestyén István nyugalmazott vasutas,
Sebestyén József munkás,
Szabó Sándor hentessegéd,
Molnár Lajos városi hajdu,
Dalmadi István kőműves.

Kuthi Zsigmond lassan, érthetően diktálja a mondatot, amelyet le kell írniok a vizsgázóknak:

— A haza dajkáló anyád. Házat sokat találsz, de hazát csak egyet.

A mondatot mindnyájan szépen, érthetően leírják. Némi ingadozás van a kis és nagy betűk alkalmazásában, de különben minden vizsgázó értelmesen és érthetően írja le a diktáltakat. Pár perc alatt el is készülnek az írásp próbával. Mindegyik ráírja a lap homlokára a nevét és átadja Kuthi Zsigmondnak, aki megnézi és tovább adja az elnököknek.

Most az olvasási próba következik. Találomra felnyitják az olvasókönyvet, hogy öt sort elolvasson a vizsgázó. Többé-kevésbé gördülékenyen valamennyi elolvassa, hogy: Budapest az ország fő- és székvárosa és hogy milyen szép, nagy város a főváros.

Ezzel a vizsgát befejezettnek nyilvánítja az elnök s kijelenti, hogy a bizottság kiadja a bizonyítványt a jelölteknek.

„Szüleim szegények voltak . . .“

A második turnusban a vizsgázók között van egy kőműves. Az írásp próbánál egy-két betűt kihagy de különben meg lehet érteni az írását. Olvasni is döcögösen tud s mikor elkészül a vizsgával, mentegetőzve szólal meg:

— A szüleim szegények voltak, nem jártattak iskolába, magam tanultam írni, olvasni, azért nem megy még egészen jól.

— Elég ez, barátom — mondják jólelkien s megkapja a bizonyítványt.

A másik Piac-utcai bizottság a Piac-utca 28. számú városi bérház első emeleti helyiségében működik. Dr. Vargha Elemér tanácsnok az elnök.

Az első turnusban a következők vizsgáztak:

Béres András kőműves,
Pozsonyi Ferenc szolga,
Vecsei József hivataloszolga,
Balló Lajos kőműves,
Balogh Pál eljáró.

A vizsgázók mind meglett emberek, Vecsei például hatvankét éves.

Az első mondat, amit lediktáltak, ez:

— Gyár is bőven van Budapesten, az északi és déli városrészek valóságos gyárnegyedek.

A nagybetűket különös előszeretettel használják. Ebben a mondatban például az egyik vizsgázó a „Pest“, „városrészek“, „gyárnegyedek“ szavakat nagy betűkkel írta le.

A délelőtti folyamán csekély az érdeklődés a vizsgák iránt. Ennek oka az, hogy a jelentkezők majdnem kivétel nélkül munkásemberek, akik nehezen szakíthatnak maguknak időt munkaidőben a vizsgára. 30—40 jelentkező vizsgázott le délig.

Kivételt a géniavitó műhelyben működő vizsgázók képeznek. Itt megszakítás nélkül folyik a munka Medgyaszay Miklós tanácsnok előtt. Szakmák szerint jelentkeznek a vizsgázók. Mind szépen írják és jól olvasnak. A déli órákban a leggyengébb szakmá, a kovácsok kerülnek sorra, de ezek is valamennyien megfelelnek.

A bizottságok általában liberálisan vezetik a vizsgákat. Mindenkit, aki meg tudja magát érteni az írásával és olvasásával, átengednek a bizottságok.

A jelentkezések elfogadásában is liberálisan járnak a városházán. Holnap délig még bárki jelentkezést elfogadnak.

Gimnáziumot végzett.

Érdekes, hogy a vizsgázók között olyanok is vannak, akik négy, vagy hat elemi osztályt végeztek. A városházán működő bizottság előtt jelentkezett egy ember, aki négy gimnáziumot végzett.

— Miért jön akkor vizsgázni? — kérdezte az elnök.

— Nincs még a bizonyítványom és ha kivenném, az pénzbe kerülne, így tehát olcsóbban jutok az írni-olvasni tudásom igazolásához.

Délután négy órakor kezdtek a vizsgáztatáshoz. Hat óráig gyéren jelentkeztek a vizsgázók, a munkaidő után azonban valamennyi bizottság előtt nagy számmal vizsgáztak. — Este 8 órakor ért véget a bizottságok előtt a vizsga, amelyet ma fognak folytatni.

A vizsgákra a jelentkezések ma egész napon át tömegesen folytak s bár a határidőt úgy tervezték és hirdették meg, hogy az ma lejárt, a polgármesteri hivatal liberálisan óhajtván eljárni, a jelentkezési határidőt meghosszabbította és még holnap délig fogad el jelentkezéseket.

Mindennapi gondja

a háziasszonynak,

hogy a legnagyobb takarékoság mellett erőteljesen és jól főzzön. Ezt a gondot enyhíti a

MAGGI-féle kocka

(kész húsleves)

dbja 5 f.

Minden kocka — csupán 1/4 liter forró vízzel leöntve — egy tányér igen finom húsleves ad, mely a legjobb házilag készített húslevesnek semmiben sem áll mögötte és éppúgy használható, mint emez.

A bevásárlásnál ügyeljünk a valódiságért szavatoló jelekre: a MAGGI névre és a kereszteslilág védjegyre.

Tisza István gróf nyilatkozata a becsületügyi választmányhoz

A miniszterelnök álláspontja a lovagias ügyekben

A Tisza Rakovszky-affér lovagias uton történt elintézésének módja fölött az ellenzéki körök sokat beszéltek és ahhoz sokféle kommentárt fűztek, különösen pedig a katonai becsületügyi választmány előtt folyt eljáráshoz és Tisza István gróf miniszterelnöknek a választmány előtt tett kijelentésének impuálták. Annál is inkább tette ezt az ellenzék, mert e kijelentéseket nem ismerte és így a saját szájaize szerint formálhatta meg azokat magának.

Abból a célból, hogy Tisza István gróf miniszterelnök felfogása hiteles alakban álljon a közönség előtt, a félhivatalos Budapesti Tudósító ma felhatalmazás alapján közli a miniszterelnöknek a becsületügyi választmány előtt tett következő írásbeli nyilatkozatát:

— Becsületügyi kérdésekben egész életemen át a lovagiaság legszigorúbb szabályaihoz tartottam magamat. Soha senkinek, aki magát általam sérteve vélte, az elégtételt meg nem tagadtam és érzékeny felfogást tanusítottam azon kérdésben is, mikor kelljen nekem lovagias uton elégtételt keresnem. — Ezen magatartásomat a közszolgálat és a reám bízott köztügek érdekében némileg módosítani kellett olyankor, amidőn felelős állásba, politikailag exponált helyzetbe kerültem. Az általam elkövetett sértésért feltétlenül adok ilyen állásban is elégtételt mindenkinek, aki diszkvalifikálva nincs; mindazokat a sértő kifejezéseket ellenben, amelyeket politikai ellenfeleim politikai küzdelmek közben vagy ezekkel kapcsolatban használnak ellenem, lovagias eljárás tárgyává nem tehetem, mert hiszen ezáltal elvállalt hivatalos kötelességeim teljesítését tenném lehetetlenné. Ilyen körülmények között esetről-esetre kell mérlegelnem: vajjon kérjek-e elégtételt az ellenem elkövetett ilyen természetű sértésekért. — Ezen álláspontomra helyezkedtem már első miniszterelnökségem alkalmával, ugyanezt tettem a képviselőház elnöki székének elfoglalásakor és teszem mostani felelős állásomban is. Jól átgondolt álláspontom ez, amellyel állásomban tartozom, amelyre tehát öntudatosan határoztam el magamat, egyúttal azonban feltéve magamban, hogy elégtételt kérek azon személyes ismerősömtől, vagy velem egy társas-körhöz tartozó egyéntől, aki a lovagiaság szempontjából kifogásolja eljárásomat. Éppen ezért nyomban a Rakovszky István uralra lefolyt szóváltás után érintkezésbe léptem herceg Odescalchi Gézával s őt gróf Csekonics Gyulával együtt az ügy lovagias elintézésével megbíztam.

APOLLO

Ma csütörtökön

3 és 5 órai kezdettel félhelyárak,
7, 9 órai kezdettel rendes helyárak.

Göre Gábor bíró úr

pesti kalandjai. Második eresztés.

E z t m e g e l ő z i

Szerelmi barometer

Vigjáték 4 felvonásban.

A városok

Debreczenben

A vidéki városok jó óta sürgetik a hogy égető hitelszükében és mértékben hogy Teleszky János bevonásával bizalmas viselőházban, amely törvényhatósági jogú zett tanácsu városok nyire egyelőre nyolc tanak rendelkezésre

A városok képmá zárt konferencián István polgármesteri zán és tárgyalás alter május 13-iki leír esön-feltételeket, ar si idő legfeljebb öt annuitás pedig 5.7 ción többen szólalt örömmel vették tu Magyar Jelzáló H Kereskedelmi Bank nőkre vonatkozó n nácskozás délbén tudomásul vette a

A konferencián részt, ami részben maradt abból, hog gadja a nagybank Másrészt azonban egy ilyen ajánlat e recenre azért sem nyit egyáltalán n igen leszállított ö a fölajánlott 80.000 ve is olyan, amit

Revolver

Rablók

Fővárosi tud egy óra tájban M rendőr az angyal embert látott egy getni. A rendőr le ta, hogy az egyi

A besurranó betörésre alkalm A másik ember rendőr lassan od és igazoltatni ak mozdulattal revól

A golyó a merénylő ezután A rendőr revolv ugylátszik az éj rénylőt etalálni kült és vérnyom találni.

Mikola ren zett — tovább sik rendőrt hiva a besurranó eg Mikola ekként k vérveszteségtől kus-kórházba v

Az elfogott bára vitték, ah monda, hogy husz éves fűtő. Pál, tizenkilenc

Singer vallo Tarit az aszód honnan minde akartak törni féle üzletbe, de rendőrség letar

Ma délelőt hidfőjénél szolg 2440. számú re társaság egyik az ő társaság az a betörő, al

A városok hitelügye

Debrecen nem vett részt a konferencián

A vidéki városok tudvalevőleg hosszabb idő óta sürgetik a pénzügyminiszteriumnál, hogy égető hitelszükségeiket megfelelő formában és mértékben elégítse ki. Jeleztük, hogy **Teleszky János** pénzügyminiszter elnöklésével és a bankszindikátus vezetőinek bevonásával bizalmas konferencia volt a képviselőházban, amelyen elhatározták, hogy a törvényhatósági joggal felruházott és rendezett tanácsú városok legsürgősebb hitelügyére egyelőre **nyolcvanmillió koronát** bocsátanak rendelkezésre.

A városok képviselői e határozat folytán ma zárt konferenciára gyűltek össze **Bárczy István** polgármesternél a központi városházban és tárgyalás alá vették a pénzügyminiszter május 13-iki leiratát, az abban jelzett kölcsön-feltételeket, amelyek szerint a törlesztési idő legfeljebb ötven év, az árfolyam 89, az annuitás pedig 5,7 százalék lesz. A konferencián többen szólaltak föl s állítólag általában örömmel vették tudomásul a Pesti Hazai, a Magyar Jelzálog Hitelbank és a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank által folyósítandó kölcsönökre vonatkozó miniszteri intézkedést. A tanácskozás délben véget ért s a konferencia tudomásul vette a pénzügyminiszter leiratát. A konferencián Debrecen város nem vett részt, ami részben helyes dolog, mert így kimaradt abból, hogy „általában örömmel” fogadja a nagybankok lehetetlen ajánlatát. — Másrészt azonban kár, hogy nem tiltakoztak egy ilyen ajánlat ellen, amely egyébként Debrecenre azért sem lehet hasznos, mert igényeit egyáltalán nem elégítheti ki a most már igen leszállított összeg, másrészt hír szerint a fölajánlott 80.000.000 korona fölösztási terve is olyan, amit Debrecen nem fogadhat el.

Revolverharc az utcán

Rablók a rendőr ellen

Fővárosi tudósítónk jelenti: Tegnap éjjel egy óra tájban **Mikola Mihály** 2509. számú rendőr az angyalföldi Röpentyü-utcában két embert látott egymással titokzatosan beszélgetni. A rendőr lesbe állott és később az látta, hogy az egyik a 11. számú házba ment.

A besurranó egyén ruhájából különféle betörésre alkalmas szerszámok látszottak ki. A másik ember ezalatt a ház előtt várt. A rendőr lassan odament az ácsorgó emberhez és igazoltatni akarta, mire ez egy hirtelen mozdulattal revolvért rántott és a rendőrré lött.

A golyó a rendőr vállába fúródott. A merénylő ezután örült iramban futni kezdett. A rendőr revolverével hatszor utána lött, de ugylátszik az éj sötétjében nem bírta a merénylőt eltalálni, mert a merénylő elmenekült és vérnymokat sem lehetett az uton találni.

Mikola rendőr — bár sebe erősen vérzett — tovább ott maradt a ház előtt; másik rendőrt hívott és behatolt a házba, ahol a besurranó egyént letartóztatták. Miután Mikola ekként kötelességét elvégezte, a nagy vérvesztéstől összeesett. A mentők a Rókus-kórházba vitték, ahol sebeit bekötötték.

Az elfogott betörőt az üteg-utcai őrszobára vitték, ahol hosszas vallatás után elmondta, hogy **Singer Kálmán**nak hívják, husz éves fűtő, Cinkostárs **Tari-Lippai Pál**, tizenkilenc éves kazánfűtő.

Singer vallomása során elmondta, hogy Tarit az aszodi javítóintézetben ismerte meg, honnan mindketten megszöktek. Ma éjjel be akartak törni az O-utcában levő Stiasny-féle üzletbe, de megzavarták őket. Singert a rendőrség letartóztatta.

Ma délelőtt tíz órakor a Margit-hid pesti hidifőjénél szolgálatot teljesítő **Tóth R. István** 2440. számú rendőrt a délnémet gőzhajózási társaság egyik munkása figyelmeztette, hogy az ő társaságuknál dolgozik **Tari Lippai Pál**, az a betörő, aki az éjszaka rálött a rendőrré

a Röpentyü-utcában. A munkás azt is elmondotta a rendőrnek, hogy **Tari** a társaságnak az országháztól északra levő rakodópartján szokott tartózkodni. A rendőr azonban **Tari** fölkeresésére indult, akit a Margit-hid alatt meg is talált, abban a pillanatban azonban, amint **Tari** észrevette, hogy a rendőr feléje tart, ledobta kabátját és futásnak eredt. Lefelé futott a Dunaparton és bele akart ugrani a Dunába, amikor azonban látta, hogy így nem tud menekülni, irányt változtatott, majd közben revolverével kétszer az öt üldöző rendőrré lött. Egy huszár kivont karddal a merénylő után futott. A merénylő egy pillanatra megállt és kétszer a huszárra lött és örült iramban elkezdett futni, a tömeg utána. Mikor látta, hogy nem tud elmenekülni, revolverével a nyakába lött. Összesett. A mentők a rendőrségre vitték **Tari** Lippait. Sérülése nem veszedelmes.

HIREK

— **Ünnepi istentiszteletek.** A református templomokban „Áldozó-csütörtök” ünnepén, folyó hó 21-én prédikálnak: a Nagytemplomban **Baltazár Dezső dr.** püspök, a Kistemplomban **Pánczél Jenő s.-lelkész**, a Kossuth-utcai templomban **Uray Sándor lelkész**, az Árpád-téri templomban **délelőtt Dicsőfi József lelkész**, délután **Tihanyi Kiss Sándor** hit-tanhallgató, az ispotályi templomban **Könyves-Tóth Kálmán lelkész**, a homokkerti imaházban **Boér Károly** vallásánár.

Az ágostai hitvallású evangélikus templomban áldozó csütörtökön délelőtt 10 órakor **Materny Lajos** főesperes végzi az istentiszteletet urvacsora-osztással.

— **A királyt délvidékre küldik.** Bécsből táviratozzák: Ő felsége állapotáról ma közlik, hogy az éjszaka zavartalanul folyt le, a közérzet teljesen kielégítő. Tekintettel az uralkodó állapotának állandó javulására, a kezelő orvosok a délelőtti bulletinek kiadását beszüntetik.

Bécs, május 20. A melegebb időjárás kedvez a király állapotának, rég nem volt oly friss és jókevé, mint ma reggel. A kedvező időjárás aktuálisá tette a király délvidéki utazásának tervét. Vagy **Miramareba**, vagy **Meránba** akarják küldeni az orvosok. Ő felsége még egyelőre ellenkezik, de a hét végére remélik, hogy megszerzik beleegyezését.

— **A kereskedelmi érettségi vizsgák miniszteri biztosa.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a kereskedelemügyi miniszter az 1914. évi érettségi vizsgálatokra a debreceni fiú- és leány-kereskedelmi iskolához **Tolnav Jenőt**, az Atlantika tengerhajózási részvénytársaság vezérigazgatóját nevezte ki.

— **Felebbezés a vármegyei választások ellen.** A május 15-én tartott vármegyei közgyűlésen az árvaszéki elnöki, egy főszolgabírói, árvaszéki ülnöki és két szolgabírói állást töltötték be. A mai nap folyamán a vármegyéhez a megejtett választások ellen felebbezés érkezett be, amelyet **Kovács Gyula** a liszpán adott be.

— **Kinevezések.** A legutóbbi megyegyűlés **Kovács Gábor dr.** és **Madarász István** díjas gyakornokokat szolgabírákká választotta meg. **Domahidy Elemér** főispán most **Kovács Gábor dr.** a hajdusoboszlói, **Madarász István** a hajduböszörményi főszolgabíróvához osztotta be. Helveikre díjas közigazgatási gyakornokokká **Szálkay Antal dr.** és **Sinay Gábor dr.** díjtalan közigazgatási gyakornokokat nevezte ki. Ugyancsak ma nevezte ki a főispán a nyugalmába vonult **Jószay Antal** helyére irodatisztnek **Almády István** a hajdusoboszlói járás irodasegéd-tisztjét.

— **Templomszentelés.** Vasárnap lesz a felsőparti református templom felszentelési ünnepélye, amelyen Debrecenből **Baltazár Dezső dr.** püspök, **Degenfeld József gróf** főgondnok és a főiskolai énekkar is részt vesz.

— **A városi muzeum** holnap, áldozó csütörtökön délelőtt 9 órától 12 óráig nyitva lesz.

— **A ref. főgimnázium Antigone-előadása.** A református főgimnázium új épületének felavatásával kapcsolatban június 3-án este fél 7 órakor a főgimnázium tornatermében rendezendő görög előadásra a jegyek személyenként 2 koronáért a mai naptól kezdve **Csáthy és Hegedüs** urak könyvkereskedésében kaphatók. Minthogy a jegyek jó részét a vidékről a ref. tanáregyesület és egyházkerületi közgyűlésre érkező vendégek foglalták le, az érdeklődő közönség jól teszi, ha jegyét az első napokban igyekszik megváltani. Külön meghívók az előadásra nem bocsátatnak ki, hanem ez uton hívjuk meg iskolánk iránt érdeklődő szülőket, tanügybarátokat, s a tudományokért lelkesülő városi intelligens közönséget. Műsor, melyen a darab rövid tartalma is rajta lesz, 10 fillérért az előadás alkalmával lesz kapható. A rendezőség.

— **Vázsonyi rendezi Elek Pál hagyatékát.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A minap elhunyt **Elek Pál** után milliókra menő vagyon maradt. Az előjáróság a törvény szerint már elrendelte a hagyaték leltározását s tekintve a hátrahagyott vagyon nagyságát, ezek a munkálatok még mindig folynak. A hagyaték értékpapirokból, betétekből, követelésekből, különféle ingókból és ingatlanokból áll, melyek közt maga a család sem ismeri ki magát. **Elek Pál** özvegye és gyermekei most **Vázsonyi Vilmost** kérték föl, hogy rendezze a Magyar Bank volt alelnökének milliós hagyatékát. **Vázsonyi** vállalta a megbízatást s a legközelebb már hozzá is fog a munkához.

— **Széchenyi püspök a margittai rabbinál.** Nagyváradai tudósítónk jelenti: **Széchenyi Miklós** gróf nagyváradai megyés püspök köruton jár most. Vasárnap **Margittára** utazott, ahol nagy disszél fogadták a főpapot. Tisztelgő küldöttségek is járultak a püspök elé, aki ez alkalommal fogadta a margittai orthodox izraelita hitközség deputációját is. **Weinberger Sámuel** főrabbi vezette a küldöttséget és magyar nyelvű üdvözlő beszéde után héber nyelven megáldotta gr. **Széchenyi** püspököt, aki meghatva válaszolt. Ezután a püspök látogatásával tisztelte meg a főrabbit lakásán, ahol a főrabbi és annak veje, **Kohn Fülöp** rabbijelölt fogadták.

— **Siófok új strandfürdője** és a síófoki szállók a pünkösdi ünnepek alkalmából nyílnak meg. Minthogy a nagykiterjedésű plage és a pompás homok- és napfürdők valóságos tengerparti jellegű kölcsönöznek e páratlan balatontavi fürdőhelynek, a nagy érdeklődésre való tekintettel a kabinok és szobák lefoglalása ajánlatos. Szobák júniusban 3 koronától 6 koronáig állnak rendelkezésre teljes ellátással pedig napi 10—12 koronába kerülnek. Az Igazgatóság.

— **Tennis-raketteket** szakszerűen javít és huroz **Mentze Henrik** Piac-u. 38. szám.

URANIA

Debrecen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

Csütörtökön — Pénteken május hó 21-én, 22-én.

Órlási hatású ujdonságok

AMERIKÁBÓL EURÓPÁBA LÉGHAJÓN
Burleszk szöktetési bohózat 4 felvonásban.

AZ ÉLETUNTAK CLUBJA
Orosz dráma 2 felvonásban.

PATHÉ UJSÁG
Műltheti világesemények riportja.

És a nagyszabású kisérb mozgóképműsor!

Előadások kezdete ma csütörtökön d. u. 8-tól 5-ig és 5-től 7-ig mérsékeltén leszállított helyárakkal. 7 órától rendes helyárak. Pénteken az előadások 7 órakor kezdődnek

Szombaton — Vasárnap
Gyönyörű Pathé-féle műsor!

— **Távhajtási verseny Szolnok—Debrecen—Nagyvárad—Arad között.** Szolnokról jelentik: A Jásznagykunszolnokmegyei Urkocsisok Szövetsége, mely tavaly a Budapest—Pozsony közti távhajtási versenyt rendezte, az idén június 15—19. napjain Szolnok—Debrecen—Nagyvárad—Arad—Szarvas—Szolnok utirányban 495 kilométeres távhajtási versenyt rendez. A verseny első helyezettje a mentőknek kellett lakóháza. Az épület teljesen elhamvadt.

— **Hajótörés a Maroson.** Makóról jelentik: Kádor Mihály apátfalvi hajós fát szállított Makóra a Maroson. Hajói baj nélkül tettek meg az utat a megáradt vizen egészen a makói hidig, ott azonban egyik hajót neki-csapta az ár a jégtörőnek. A hajó ötszáz köbméter tüzfával együtt elsüllyedt s a rajta levő öt ember a hullámokba került. Nagy küzdelemmel bírtak csak a jégtörő gerendáira kapaszkodni, ahonnan azután a segítségükre érkező emberek a partra vitték őket.

— **Jelentkezés a mármarosai kirándulásra.** A Torna-egyletnek már ismertettetünk pünkösti mármarosai kirándulására egyleti tagok folyó hó 22-ig jelentkezhetnek arckép beadása mellett dr. Horvay Róbertnél (Darabos-utca 61. sz. vagy a reáliskola).

— **Botrány a székesegyházban.** Rómából jelentik: Az ankonai székesegyházban van egy Szűz Mária képe, amelyet a Mindenszentek királynőjének hívnak és amelyet száz évvel ezelőtt VII. Pius pápa is megkoronázott. Ezt az évfordulót akarták mostan megülni, de a nagyszerűnek tervezett ünnepség hallatlan botrányba fulladt. Az ünnepi szentbeszéd alatt, amelyet monsignore Giamagli mondott, a közönség zajongani kezdett, hogy a főpap elhallgasson. Ez azonban nem történt meg, mire az emberek tapsolni, lábukkal dobogni kezdtek, úgy hogy a fül-siketítő zajban Giamagli csakugyan kénytelen volt elhallgatni. Utána egy másik pap következett, akinek a program szerint az ünnepi ódát kellett elszavalnia. Az első strófa után azonban újra kitört a vad bakhunáfia, a közönség újra kiabált, tapsolt, dobogott, úgy hogy ennek a szerencsétlen papnak is szöknie kellett. Monsignore Giamagli ekkor már nem tudott uralkodni magán és dörgő hangon azt kiáltotta a zajongók felé, hogy valamennyien fejezháza valók. Erre pokoli jelenet következett. A szorongatott papság kénytelen volt rendőrséget kérni. Néhány perc múlva egész sereg karabiniere jelent meg a templomban, akik megtisztították a székesegyházat a tüntetőktől. Az érthetetlen esetnek a magyarázatával a megkezdett nyomozás fog szolgálni.

— **Az újonnan felépült Arany-Bikában** a legkényesebb igényeket is kielégítő modern gőzfürdő (bejárat a József kir. hg.-utcában) minden hétköznapon délután 2-től 6 óráig a m. t. hölgyek rendelkezésére áll. Jegy a fürdő pénztáránál 1 korona.

— **Elegáns szabású kész blousok** érkeztek, mesés szép választékban Frank Sándor nőidivat- és fehérmű-céghez, Piac-u. 69. sz. Telefon 12-56.

!! A bécsi, londoni és párizsi kiállításokon aranyéremmel és oklevéllel tüntették ki !!

FÁY-arckrém :
-szappant és
-poudert : :
minő legjobb arczéplő szer, melynek használatától minden szeplő és májfolt három nap alatt eltűnik

Ára 1-1 korona.

Kapható a készítő

GRÓSZ NAGY FERENC

gyógyszertárban

Kossuth-utca 8. A színház mellett.

— **Tűzek a Balmazújvárosi-uton.** Bósi Mihály bérlőnek a Balmazújvárosi-ut mentén lévő háza hétfőn reggel kigyuladt s porig leégett. A csendőri nyomozás kiderítette, hogy a lakóház kéménye rozoga volt és a kipattanó szikráktól tüzet fogott a tetőzet.

— **Balthazar mester a városi színházban.** Szombaton, május hó 23-án és vasárnap, 24-én mutatja be csodálatos és minden képzeletet meghaladó mutatványait Balthazar mester, a hírneves magyar bűvész, spiritiszta és hasbeszélő. Balthazart nem kell bemutatni a debreceni közönségnek. Olyan ő a bűvészek között, mint kis király, uralkodik. Neve már külföldön is fogalom. Nem egyszerű köklkedéssel, hanem bámulatos suggestív erővel és finom kézügyességgel köti le a közönség figyelmét és mindig új, meglepő dolgokat tud produkálni. Három éve, hogy utoljára láttuk Balthazart a debreceni színházban és a régi szereplése mindennél jobb reklám részére. Most új, modern berendezéssel jön. Legmodernebb fővárosi műsossal. Vasárnap két előadást tart, délután fél 4 órakor leszállított helyárrakkal és este 8 órakor mérsékelt nyári helyárrakkal. Jegyek már péntektől kezdve előreválthatók naponta 9—12-ig és d. u. 3—5-ig a színházi pénztárnál.

— **Művész-kabaré az „Angol-Királynő”** szállóban ma kezdi meg vendéglátóit Bocskay Béla 15 tagból álló kitiűnően szervezett társulata, melynek főerősségei Gőndör Aurél a közismert jellemszínész, Rónay Ica bájos kuplé-énekesnő, Harmat Ilona színművésznő, Geiger Irma, Ronetti-nővérek világhírű tánc-művésznők, Erdélyi Adolf hangverseny-énekes, Iványi D. színművész. Az érdekes előadásokra felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Előadás a siketnémákról és a vakokról.** Bielek Aladar dr. miniszteri titkár, a Vakokat Gyámolóító Orsz. Egyesület alelnöke folyó hó 24-én, vasárnap délelőtt 11 órakor Debrecenben, Hajdúvármegye székházának dísztermében az érdeki és szellemi fogatkozásban szenvedők (siketnémák, vakok és gyengétehetségűek) oktatásának és gyámolításának fontosabb kérdéseiről felolvasást tart. A felolvasást követőleg Emmer István debreceni siketnéma intézeti tanár, néhány, a tanítás különböző fokán levő tanítvánnyal bemutatja a siketnémák tanításának eredményét. Egyidejűleg a díszterem szomszédságában, a képzett vakok ipari készítményeiből rendezendő kiállítás is megtekinthető, hol a szebbnél-szebb kefe- és kosárkészítmények, valamint kötött holmik is igen olcsón eladásra kerülnek. A felolvasásra és a kiállítás megtekintésére az érdeklődő emberbarátokat meghívja a rendező bizottság.

— **Amerikából Európába léghajón.** (Az Uránia szenzációs újdonsága.) Egészen új dolgot mutat be az Uránia-mozgó a nagyszabású műsorában. Haladó idők vívmányainak egyik leghíresebbjét, a levegő meghódítását, a cselekvés igen érdekfeszítő és mindamellett nem zavarja a festői tájképek élvezetét. Gyönyörű keretet ad a technika csodáinak legmodernebb ágához és ügyesen értékesíti a legnagyobb léghajónak és a világ legnagyobb tengeri hajójának összefüggő működését. A szorgalom és vállalkozó szellem elragadó képe ez a film, amely a nézők csodálatát fogja felkelteni. E kiváló kép mellett még egy nagyszerűen összeválogatott Pathé-féle kísértő műsor is szerepel az Uránia mai műsorán, mely ma, áldozó csütörtökön, d. u. 3 órakor kezdődik.

— **Marólugot ivott egy gyermek.** Nagy Emma debreceni mosónő Széchenyi-utca 54. szám alatti lakásán néhány percre felügyelet nélkül hagyta két éves Emma nevű gyermekét, aki a konyhában tartott marólugos üvegből ivott. A gyermeket súlyos belső sérüléseivel a mentők a kórházba szállították. Az anya ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— **Girárdi szalma-kalapok** legjobb kivitelben 3—4—5 koronáért Frank Imre uridivat cégnél kaphatók.

— **A katonatiszt balesete.** Nagyváradról jelentik: Súlyos baleset érte tegnap Fényes Barna nagyvárad honvédszázadost. A tiszt aequitáció a Szálka-puszta mellett tartott lovagló gyakorlatokat, amikor Fényes százados lova hirtelen megriadt és levetette a lovasát. Fényes Barna, aki kitűnő lovas hírből áll, deréksontján szenvedett súlyos zúzódásokat, úgy hogy a mentőknek kellett lakására szállítaniok.

— **Mit ér egy megrepedt szlv?** A „B. Z. am Mittag”-nak táviratozzák Newyorkból: Kalinovsky Orsolya Borbála bárónő, aki Wiesbadenből vetődött Amerikába, Newyorkban tizmillió márka kártérítésért pörölt be házassági ígéret megsejtése miatt Mitchell-Hurley többszörös milliomos vasutépítő vállalkozót St. Louisban. Keresetében részletezi követelését és 9.600.000 márkára takasítja azt a szenvedést, amelyet a csalódás okozott neki, azt állítván, hogy megrepedt a szíve. 400.000 márkát követel Mitchell-Hurleytől azon a címen, hogy bevásárlásokat tett és készült a lakodalomra.

— **Frank Sándor női-divat cég** ajánlja a hölgyközönség figyelmébe a nyári-divat újdonságait, u. m.: fulárd, Imprimé, Taffet selymek, továbbá creppek, emonge-vásznak, sveiczi himzett batisztokat olcsó árakban. Piac-u. 69. sz. Telefon 12-56.

— **Rejtélyes lopás egy kávéházban.** Loebl Ferencné, a „Magyar Világ” kávéház tulajdonosának neje ridiküljé, amelyben 160 korona értékű aranyórája volt, megörzés végett a kasszírónéknak átadta. Mikor a feliróló vissza akarta adni a ridikült, rémülten vette észre, hogy az óra nincs meg. Loebl Ferencné panaszára a rendőrség nyomozást indított az ügyben.

— **Dr. Széll Kálmán VII. kerületi** tisztiorvos lakását a VII-ik egészségügyi-kerületbe Simonyi-ut 4. szám alá helyezte át. Rendelési idő: reggel 8—10-ig, este 6—8-ig. Telefon-szám: 9-61.

— **Meglopott gazdálkodó.** Kertész Ferenc gazdálkodó panaszt emelt kedden a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes ellopott a szobájából három darab értékes aranygyűrűt. Az ékszereket, amelyek háromszáz koronán felüli összeget érnek, a varrógépre tették le s onnan tűntek el. A lopás idejében mindössze egy házaló tartózkodott a lakásban s erre gyanakszik Kertész. A rendőrség nyomozást indított a lopás tettese után.

— **Schiffonok, vásznak, asztalneműk,** ágykészletek és teljes menyasszonyi kelenyűket a legszebb választékban ajánl Frank Sándor női-divat és fehérmű cég. Piac-u. 69. sz. Telefon 12-56.

— **Osztálysorsjáték.** Az osztálysorsjáték mai húzásán
20.000 koronát nyert: 14083.
10.000 koronát nyert: 61352.
2000 koronát nyert: 81841.
1000 koronát nyert: 38270.
500 koronát nyertek: 28516 103937.
300 koronát nyertek: 4340 15793 47337
58785 63950 67697 69725 74955 76497 80205
80763 81000 85434.

— **A Boros Izidorné Mendelovits Bella** vezetése alatt levő Nőikalap-Szalón (ezelőtt Kossuth-utca 8. sz.) szép, olcsó újdonságokkal a Piac-utca 26. szám alá (az új városi bérház, Passage-épületébe) helyeztetett át.

Aspirin

tabletták

: fej és fogfájásnál, rheumánál, influenzánál stb. elismert fájdalomcsillapító szer: sokszor kisebb értékű készítményekkel utánozzák, hogy biztosan valódi Aspirint kapjunk, vegyük a „Bayer” féle Aspirin tablettákat. Egy cső 20 a 0,5 gros tablettát tartalmaz ára 1 kor. 20 fill. Utánzatokat utasítsunk vissza. Az Aspirin szó védjegyzett, tehát a törvények szerint, más cég nem jogosult készítményeit Aspirin névvel megnevezni.

BAYER

1914 május

— **Haláloz**
sokat jelentett
éves, Eppinge
Bálintné ref. 7
63 éves, Létai
Gábor ref. 77
éves, Csobai I

— **Elegán**
nemű újdonsá
reknél, a vár

— **Angol**
jes tennis-fels
laszték. Mentz

Külső
egyarant l

Dr. S

Debrec

NY

Fog-Kr

KAI

KÖZ

Bud
Magyar hitel
Osztrák hitel
4 százalékos koron
Allamvasut
Jótállatbank
Rimamurányi
Salgótarjáni
Közúti vasut

Magánk
Bécs 3¹/₆%

Buda
Straasser és Könl
Buda 1914. április
„ májusra
októberre
Rozs áprilára
októberre
Zab áprilára
októberre
Tengeri 1914. évi
jul.
Készárú

DEBREC
ASZTALO

BUT

Debreczer

Az
fő

Minden iz

Kedvez

Halálozások. A debreceni állami anyakönyvi hivatalban ma a következő halálozásokat jelentették be: Tóth Jánosné ref. 65 éves, Eppinger József r. k. 23 napos, Tóth Bálintné ref. 74 éves, Kardos Györgyné ref. 63 éves, Létai Ferencné ref. 42 éves, Major Gábor ref. 77 éves, Király Imréné ref. 42 éves, Csobai Róza ref. 19 napos.

Elegáns kalap, nyakkendő és fehérnemű újdonságok kaphatók Frank Testvérek-nél, a vármegyeháza mellett.

Angol tennis-rakettek, lapdák és teljes tennis-felszerelésekből a legnagyobb választék Mentze Henrik-nél, Piac-u. 38. szám.

THURZÓ-FÜRED.

A dell Szepességnek egy remeke ősi fenyvesek közepette. Vasúti állomás Gölnözbánya. 572 méter. Posta és távirat helyben.

Elsőrangú klimatikus gyógyhely !!

Vizgyógyintézet, vizkurák, inhalációk, diétás kurák, nap- és szabad fürdők, villanyozás és massage. Mindennemű idegbajok, légzési, emésztési, vérkeringés, anyagcsere és más egyéb bajok ellen. — Igen védett hely, állandóan enyhe, szép tavaszi időjárással. Kétféle konyha és olcsó ellátás. Gyomor, bélbajok, onkorrhetegek részére külön diétetikus konyha orvosi felügyelet alatt. Elő- és utóidényben 30 százalékos, július elejétől 6 heti tartózkodás után 60 százalékos árengedmény. Szobák egész időnyire olcsó ártalányban bérelhetők. Állandó fürdőorvos **Vladár József dr.** Prospektussal szolgál a FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

891—1914. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. járásbírósnak 1914. V. VI. 415/2. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint a Debreczeni Hitelbank Rt. részére debreczeni lakosoktól 340 kor. tőke, ennek 1912. év december hó 4. napjától számított 6% kamatai és az eddig összesen 93 kor. 22 fill. perköltség erejéig 1913. évi március hó 28-án bíróság lefoglalt és 860 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok **1914. évi május hó 30-án délelőtt 11 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben, Péterfia-utca 53. szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. Debreczen, 1914. évi április hó 30-án.

Oláh Géza, bírói kiküldött.

Valódi brünni szövetek

az 1914. évi tavaszi és nyári idényre

Egy szelvény	1 szelvény 7 kor.
3. 10 m. hosszú	1 szelvény 10 kor.
teljes férfiruhához	1 szelvény 15 kor.
(kabát, nadrág, és mellény)	1 szelvény 17 kor.
elegendő, csak	1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K-ert, színtű felöltőszövetet, turistalódent, selyemkamarni, női kosztüm szöveteket stb. gyári áraton kád, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetvásárlását közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendeli meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Orsiai választék. Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban

870—1914. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. járásbírósnak V. VI. 474/2. 1914. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Fábian László részére debreczeni lakostól 51 korona 06 fillér tőke és az eddig összesen 86 korona 96 fillér perköltség erejéig, 1913. évi november hó 24-én bíróság lefoglalt és 1289 koronára becsült fedeles hintó, kocsis, kocsiszánból álló ingóságok **1914. évi május hó 25-én d. e. 1/2 9 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben, Hatvan u. 22. sz. a megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. Debreczen, 1914. évi május hó 12-én.

Lőrincz Endre, kir. bir. végrehajtó.

ARANYÉREM WIEN 1912.

Ideggyöngye férfiak

egészségük helyreállítását előmozdíthatják, ha

Evaton-tablettákat

használnak. Kérje az orvosi vélemények gyűjteményét. Próbák 4*20, fél doboz K 10.—, egész doboz K 18.— utánvétel vagy az összeg előzetes beklüldése ellenében. Cím:

ST. MARKUS-APOTHEKE
FABRIK PHARM. SPEZIALPRÄPARATE
WIEN, III., HAUPTSTRASSE 130.

Raktárak: **Török József** Budapest, VI., Király-utca 12, **Hunnia-gyógyszertár** Budapest, VII., Erzsébet-körút 56.

MEGHÓDÍTOTTUK A VILÁGOT!

UNDERWOOD LÁTHATÓ IRASU ÍRÓGÉP

GEREBEN BELA ANDRASSY-UT. 1.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

CZÉG

DEBRECZEN, Kistemplombazár

Ajánlja a tavaszi idényre érkezett
... újdonságait. ...

Női costum kelmék, Selymek, Crepe és ramageokban
! Nagy választék! ! Olcsó árak !

Balatonfüredi szanatorium és gyógyfürdő !!!

Természetes szénsavas iszapfürdők és balatonfürdők. Ivókúra. Fizikai és diétetikus gyógyintézet az összes belbetegségek számára, különös tekintettel a szív- és érrendszer, vese megbetegedéseinek és női bajoknak. Csukorbetegeknek ivó-, alkálizáló- és diétetikus kúra. Idegbetegségek számára az összes modern gyógyszerközökkel felszerelve. Soványító-, hízó-kúra. Röntgen- és kémiai-laboratórium. Zander-intézet. Inhalatórium. — Egész éven át nyitva. — Prospektussal és felvilágosítással szolgál a Fürdőigazgatóság.

882—1914. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. járásbírósnak 1914. V. IV. 303/1. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint a Jelzálog és Hitelbank m. sz. részére debreczeni lakosoktól 1500 korona tőke, ennek 1912. év március hó 1. napjától számított 8% kamatai és az eddig összesen 175 kor. 86 fillér perköltség erejéig 1914. évi április hó 6-án bíróság lefoglalt és 2840 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok **1914. évi május hó 22-én délelőtt 10 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben, Hunyadi-utca 24. szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. Debreczen, 1914. évi április hó 30-án.

Oláh Géza, bírói kiküldött.

Külsőleg és belsőleg egyaránt legbiztosabb hatású háziszser a

PALMA

Próbaüveg 40 fillér.

Kapható:

Dr. Szelényi Árpád

gyógyszerésznél

Debreczen, Piac-utca 30. sz.

NYILTTÉR.

Fog-Krém

KALODONT

Szájviz

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde

Magyar hitel	792.—
Osztrák hitel	607.—
4 százalékos koronajáradék	80.40
Allamvasút	696.—
Jelzálogbank	403.—
Rimamurányi	632.—
Salgótarjáni	690.—
Közuti vasút	696.—

Magánleszámítolási kamatláb

Bécs 3¹/₁₆% — Berlin 2¹/₂% — London 2¹/₁₆%

Budapesti gabonátőzsde

Szemeszter és Kőnig debreceni bizományos távirati jelentése.

Buna 1914. április	18.98
„ májusra	12.05
„ októberre	—
Rozs áprilisra	9.79
Zab áprilisra	—
„ októberre	8.07
Tengeri 1914. évi máj.	7.29
„ jul.	7.59

Készáru váltéztalan.

DEBRECENI BUTORKÉSZÍTŐ ASZTALOSOK SZÖVETKEZETÉNEK

BUTORRAKTÁRA

Debreczen, Piac-utca 26—28. sz.

Az új városi bérház fényesen berendezett szenterőhelyiségeiben.

Minden izlésnek megfelelő butorok!

Szolid árak!

Kedvező fizetési feltételek!

TELEFON: 968.

Kérem írni 1916. május 21-én

10 szög 50 fillér, azontul minden szög 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 L.

APRÓ HIRDETÉSEK

Vidékről
apróhirdetéseket legcélszerűbb postaltalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postaltalvány szelvényén elfér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben esatolandó.

Jellegű leveleket csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

Apróhirdetésre telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

A Debreceni Független Ujság telefon számai:
Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Levelezés

Jellegű levélnél a hirdetés száma is kérietik.

Nagyváradról levél nincs a főpostán... Mért nem küldi házhoz. Így nekem nagyon kellemetlen.

Üzlet

TELI holmik elrakásához naftalin, terpentín, rovarpor, dohánypor kapható a Deutsch üzletekben.

SZEGEDI PAPRIKA különlegességek óriási raktára LINDENFELD J. JENŐ fűszer- és gyarmatárú nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Falusy Károly polgári és katonai cipész Debreczen, Csapó-u. 41. Készíték mindenféle sportcipőket, valamint orthopéd cipőket fájós és nyomorék lábakra. Raktáron tartok műhelyemben készült legjobbnak minőségű férfi-, női és gyermekcipőket.

Lakás

Kiadó garçon lakás. Orvosnak, ügyvédnek igen alkalmas. Kossuth-u. 15.

743—1914. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak 1914. V. IV. 186/7. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint özv. Barak Imréné részére debreczeni lakostól a fizetett összeg betudásával, 6052 korona 12 fillér tőke, ennek 1912. év február hó 8. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 177 korona 80 fillér perköltés erejéig, 1914. évi április hó 20-án bírósággal felülfoglalt és 2840 koronára becsült butorokból álló ingóságok **1914. évi június hó 2-án délután 5 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben, Hunyadi-utca 24. sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatottak részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. Debreczen, 1914. évi május hó 9-én.

Olah Géza, bírói kiküldött.

Különte

Poloskairtást
NÁNÁSSY ISTVÁN
legsikeresebben végzi a Máv. vasutak poloska és féregirtója. Kérem 849. számú telefonon felhívni. Évi kezelést és megvizsgálásokat is végez. Levélbeli megrendeléseket kérem. Fa-zekas Mihály-utca 4 és Postakert Gyár-utca 6.

Hölgyeim!
Egyszeri próba meggyőzi, hogy szeplőt, májolt, pattanást, vimmedit, minden bőrruhságot az országírú ártalmatlan Matild-arckenöcs, crém és szappan okvetlen elmulasztja. Ha nem, árát minden kibeszélés nélkül visszaadom. Semmi rizikó, próbálja meg. Kapható minden gyógyszer-tárban és drogériában. Főraktárak: Jóna és Jóna és Tóth Béla utóda Kubek Tisza-palota. 2736

Bor eladás!

Debreczen sz. kir. város szőlőtelepén termelt fajborait 50 liter vételnél házhoz szállítva, mérsékelt árak mellett árusítjai Értekezhetni Széchenyi-utca 3. sz. alatt, a városi szeszüzletben.

Adás-vétel

Zöld lucerna
ölenként 5 fillérért kapható. Ifj. Csengeri Ignác, Hatvan-utca.

Egy
kifűnő alig használt tűzhely eladó. Hunyadi-u. 17. földszint, balra.

Aratógép
— kéveköltő — Johnston, egy éves, gazdaság felosztás miatt eladó. — Megtekinthető Losinczy Szilveszternél, Timár-u. 16.

200 holdas véssmentes, egészséges

jó legelő kiadó Püspök-ladány határában. Nyári legeltetésre elfogadok 100 darab marhát, esetleg 600 darab birkát. Bővebbet Szégyál Zsigmondnál Debreczen.

Gyógy- és vizgyógyintézet

minden modern phisikai gyógyeszközökkel
EGGENBERG, :: GRAZ MELLETT.
Vezető-orvos Dr. Grossmann, volt egyet. segéd.

Üzemnagyoobbitás folytán nyomással:

1000 szines jóminőségű boríték K 3-60
1000 finom fehér boríték " 6-
1000 félív üzleti levélpapír " 7-
1000 szines levelező-lap " 5-20

Egyéb nyomtatvány is elegáns, modern kivitelben, hasonló olcsó árak mellett

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 49.

3800 bolgár.

100 évnél idősebb!

E balkán nép keménysége és ezen magas életkor-nak teljes erőben való elérése titka: a

„YOGHURT.” Ez egy tejből készülő, rendkívül táperező ital, mely a szervezetre csodálatos erősítő és gyógyító hatással van; nagyon egyszerű a készítmény módja, amellyel roppant olcsó, mert házilag előállítható tiszta tejből. — Irjon azonnal egy levelezőlapot BAUMANN tejgazdassága, Nagyszében 5 címre és ingyen kapja meg a „A YOGHURT jelentősége mint táp- és gyógyszer” című füzetet. — Azonkívül kap 5 phiola „Baumann-féle YOGHURT-formont”-et (elegendő 5 liter Yoghurt előállítására) és utasítást a bolgár Yoghurt készítéséhez, ha 1 K 60 fillért is beküld bélyegeken vagy postaltalvánnyon.

38—1914. szám.

MEGHIVÁS.

A Debreczen — Nagyvárad Helyi Érdekl Vasut Részvénytársaság részvényesei az 1914. évi június hó 4-én déli 12 órakor Debreczenben, a város-háza nagytermében tartandó

IV-ik évi rendes közgyűlésre

ezennel meghívhatnak.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzleti évről és az 1913. évi zárszámadások előterjesztése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése az igazgatóság zárszámadásáról és a tiszta jövedelem hova-fordítását tárgyzó indítványról.
3. Határozathozatal a fenti tárgyokban és a tiszta jövedelem hovaforrdítása tárgyában, továbbá az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
4. Az igazgatóság és végrehajtó-bizottság válasza.
5. Felügyelő-bizottság választása.
6. Igazgatóság és felügyelő-bizottság tiszteletdíjának megállapítása.

Az igazgatóság.

Minden egyes részvény egy-egy szavazatra jogosít. — Az alapszabályok 15. §-a értelmében a szavazati jog csak azon esetben gyakorolható, ha a részvényesek részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál (Budapest, V., Fűrdő-utca 2. szám), vagy Debreczenben a társaság hivatalos helyiségében legkésőbb három nappal a közgyűlés előtt letétem-nyezték. — Ezen kötelezettség alól csupán a fenti §-ban említett hatóságok vannak felmentve.

Ferd. Sickenberg's Söhne

Nussdorfi festészet, chem. mosóda
cs. és kir. udvari szállító

WIEN, XIX., NUSSDORF

Sickenberggasse 4-8.

Levágandó és mint ezim használandó.

Festészeti és chemiai mosóda uri és női összuhatatnak, csipke, függöny, butorszövet, toll, napernyő, keztü és minden toilettocikeknek.

Vidéki rendelések haladéktalanul. Tudakozódásra azonnali elintézés !!

Gyár: Wien, XIX., Nussdorf, Sickenberggasse 4-8.

Főraktár: Wien, I., Spiegelgasse csak 15.

FIGYELMEZTETÉS! Tévedések elkerülése végett kérjük cégünkre jól ügyelni.